

Román tiltakozás Szilágyi beszéde miatt.

Duka külügyminiszter a kamara külügyi bizottságában tegnap tartott beszédében többek között a következő kijelentéseket tette: *Románia közbe fog lépni a magyar kormánytól annak az incidensnek ügyében, amely a román uralkodó pár megkoronázása alkalmával a buda-*

pesti parlamentben lejátszódott. A parlament úgy véli, hogy ilyen ellenséges tüntetés nem alkalmas a Magyarországgal való viszony javítására. A belgrádi és prágai kormány is csatlakozni fog a demarshoz, amelynek időpontját még nem állapították meg.

Egy amerikai szenátor a trianoni békeszerződés igazságtalanságairól.

Caravay amerikai szenátor az interparlamentaris konferencia tagja, aki Budapesten is hosszabb időt töltött, egy amerikai újságíró előtti a következőket mondotta a trianoni békeszerződésről:

— *A trianoni szerződés lakosságának kétharmadától és területének csaknem felétől rabolta meg Magyarországot.* El sem tudom kép-

zelni mi lehetett az oka annak, hogy így szétrobbantották ezt a homogén nemzetet. *Mindazoknak, akikkel beszéltem, az volt a véleménye, hogy előbb-utóbb az ősi határok közé kell visszadlítni ezt a kis államot, ha stabilitást és békét akarnak Európának ebben a részében.* Az igazság és józan politika egyformán követelik ezt a restaurációt.

Az angol választási harc.

A király ma aláírta a rendeletet, amellyel feloszlatja a parlamentet.

A lemondott miniszterek ma a Buckingham-palotában mentek és hivatalos pecséjüket átadták a királynak.

Ezután az új miniszterek tették le az esküt a titkos tanács előtt, amelyen a valesi herceg és a yorki herceg és a király is jelen volt.

A nemzeti liberális párt, amely Lloyd George híveit foglalja magában, elhatározta, hogy az Asquith-párt minden független liberális jelöltjével szemben nemzeti liberális ellenjelöltet állít.

A munkáspárt kiáltványt tett közzé, amelyben ismerteti hivatalos programját. Többek között emellett foglalja állást, hogy a hadiadósságok amortizálására külön alapot teremtsenek. Ezt az amortizációs alapot az *5000 font sterlingnél nagyobb vagyonek megadóztatásával kell előteremteni.*

A nemzeti demokratapárt egyik ülésén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben a párt kötelezi magát olyan kormány támogatására, amelynek politikája megegyezik a Lloyd George által ismertetett alapelvekkel. A határozati javaslat követeli a munkanélküliség krízisének megoldását és annak a nézetének ad kifejezést, hogy a tőkeadók nem járnak a kívánt eredménnyel.

A *Manchester Guardian* politikai munkatársa a kabinetet középszerűnek mondja, mert tulságosan sok benne a peer. Nyilvánvalóan megkísérelték annak elkerülését, hogy tulságosan sok szélső konzervatívot nevezzenek ki. Az a tény, hogy Curzon megtartja a külügyi tárcát, magában nem jelenti azt, hogy nem áll be változás az angol külpolitikában, mert hiszen Curzon nézetei a külügyi kérdésekben nem egyszer eltértek a kormány nézeteitől, bár Curzon végül mindig engedett.

A kortézia nagy erővel indult meg. A választási hadjáratához sok pénz kell s legtöbb pénze a konzervatív pártnak van, annak a szárnynak, amely Lloyd Georgeot megbuktatta, de Lloyd George nemzeti szabadelvű pártja is sok pénz fölött rendelkezik. A legnagyobb propagandát a konzervatívok fejtik ki, főhadiszállásaik milliószámra dobják a választók közé a röpiratokat és gunyverseket. A konzervatívok táborában nagy a reménykedés, hogy többségben kerülnek ki az urnákból. A munkáspárt 400 jelöltet nevezett meg, de nincs pénze a választásra s maguk a vezetők is azt hiszik, hogy legfeljebb 160 mandátummal kerülnek be az alsóházba. Lloyd Georgenak az

a baja, hogy nincsenek alkalmas jelöltjei s népszerű jelöltek hiányában alig fog hívei közül 200-at behozni.

Lloyd George a nemzeti liberálisok mai összejövetelén tartott beszédében kifejtette, hogy az angol politikának békeszeretőnek kell lennie, de nem szabad félnéknek lennie. Anglia hagyományos politikájáért kell küzdeni, a nemzetközi ügyekben mérsékletet kell gyakorolni és szövetségeseinkkel minden erőnkkel együtt kell működnünk. Angliát nem szabad más ország szekere elé fogni.

A jóvátételi kérdéssről Lloyd George kijelentette, hogy Németországra nem szabad oly fizetési terhet rakni, amely teljesítőképeségét felülmulja.

Ami az Oroszországgal kötött paktumot illeti, az egy-két hónap múlva véget ér. A paktum megújítását kívánja és azt, hogy az általános békére vezessen, amely egész Európát átöleli.

A belpolitika terén szükségképpen a kereskedelem és ipar fejlesztése a főcél.

Ha a munkáspárt többségre jut, akkor is tudni fogja, hogy Clynes, Henderson és Thomas nem forradalmárok. Nem is innen fenyeget a veszély. A veszély ott van, hogy igen elszánt emberek, akik mögöttük állanak, őket fanatikus kiméletlenséggel oly utakra szorítják, amelyeket saját elhatározásukból nem választanának. Ugyanez a veszély fenyegeti a másik oldalon is. Nem akarja Bonar Law reakcionáriusnak nevezni, de két vagy három más embert lát exponált állásban, akiket bizonyosan reakcionáriusokként bélyegezne meg. Ezért az alsóházban megfelelő számú csoportnak kell lennie, amely a biztonság középutján halad és kész minden kormányt támogatni, amely az ország érdekét szolgálja.

Bonar Law ma délután Glasgowban beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy az angol nemzet és Nagybritannia jóléte és sikerei a kereskedelem és ipar felvirágoztatásától függenek. Rámutatott arra, hogy a kormányzat háború előtti központi gépezetének helyre kell állania. A közlekedési kérdésben a tárgyalások lord Curzon vezetésével sikeresen folynak. A közvélemény e tekintetben teljes bizalommal lenet a kormány iránt. A kormányzat azonban Indiában is előmozdítja a békés fejlődést, az 1919-ben megadott alkotmány értelmében. Szándéka végül, hogy a világbirodalmi gazdasági képviselői értekezletet összehívják, amelyen a világbirodalom államai egymás közötti kereskedelmüket beszélik meg.

Kibővítik Szeged telefonhálózatát.

Hónapokkal ezelőtt került szóba Szegeden, hogy a város igényeit már ki nem elégítő telefonhálózatot kibővítik a postabiztosítás. Az új kapcsolótáblák felállítására megtörténtek a kezdeményező lépések és a postafelügyelőség össze is írta az új telefonigényeket. Azóta már hosszabb idő telt el és a közönség, valamint az érdekelt kereskedők köréből mind sürűbben hangzanak el kérdések a telefonhálózat kibővítésére vonatkozólag. Munkatársunk ma felkereste hivatalában Kiss Jenő posta-műszaki ta-

nácsost, a postafelügyelőség vezetőjét, aki kérdésünkre a következőket mondotta:

— Szegeden 300 új telefonigénylő jelentkezett. Még ebben az évben várjuk a berendezés leszállítását és a munkálatok megkezdését. Ujabb jelentkezéseket nem fogadunk el és a régiéknél is csak akkor vezetjük be a készüléket, ha az igénylő vállalja az állomás berendezésével járó költségeket. Más költséget nem számítunk fel.

Akad már kiadó Márki Sándor munkáira.

Közel háromhónapos kényszerű szünetelés után vasárnap jelent meg a *Szeged* ismét. Az első számában beszélgetést közölt, amelyet munkatársunk folytatott Márki Sándor dr.-ral, a *Ferenc József-Tudományegyetem* nagynevű történelem professzorával. Az ősz professzor a beszélgetés során elpanaszolta, hogy a jelenlegi irodalmi viszonyok egyáltalában nem buzdíthatnak senkit irodalmi munkálkodás folytatására, az írók, a tudósok, ha dolgoznak is, íróasztalfiókjuk telik csak meg kézírataikkal, mert — különösen a tudományos munka kiadására — magyar kiadó nem vállalkozik. Elmondotta Márki Sándor, hogy sok kész munkája hever már a fiókjában, mert megírta *Erdély történetét*, amely Londonban jelenik majd meg angolul, továbbá *Stepney* angol diplomata levelezéseiből összeállította a *Rákóczi fölkelés első négy esztendejének krónikáját*, azonkívül lefordította, jegyzetekkel és előszóval ellátta *Noble: Rákóczi életrajzát* és ezeken kívül számos kisebb-nagyobb terjedelmű dolgozata, tanulmánya várja a megjelenés teljesen bizonytalan idejét.

A *Szeged* vasárnapi számát több fővárosi kiadóvállalatnak megküldtük és harmadnapra a *Génius* könyvkiadóvállalat vezérigazgatója, Jármay Rezső Budapestről telefonon már is felhívta lapunk szerkesztőségét és közölte, hogy vállalkozik Márki professzor munkáinak kiadására. Fölkért bennünket, közöljük Márki Sándorral, hogy abban az esetben, ha hajlandó munkáit a *Génius* kiadásában megjelentetni, a kiadóvállalat azonnal megkezdje vele a kiadásra vonatkozó közvetlen tárgyalásokat.

Jármay Rezső üzenetét azonnal közöltük Márki Sándorral, aki őszinte örömmel fogadta közléstünket. Elmondotta, hogy az *Erdély története* című munkájának magyar nyelven való kiadása az angol nyelvű kiadás megjelenése előtt bizonyos akadályokba ütközik, de a *Stepney* leveleiből összeállított *Rákóczi krónika* kiadásának mi akadályja sincs. Ez a mű közel 25 nyvi terjedelmű és Márki professzor előző gyanánt *Stepney* életrajzát is megírja.

Márki professzor választát természetesen azonnal közöljük Jármay Rezsővel és így valószínű, hogy rövid időn belül már a *Genius* nyomdájába kerülnek az értékes kéziratok.

Különös örömmel tölt el minket az ügynek ily irányban való fejlődése, mert hiszen kevés lapnak adatott meg, hogy mindjárt első számával ily jelentős sikert érjen el. Örülünk, hogy ily hamar sikerült a „Szeged“-nek programja sarkalatos pontjának, a kultúra fejlesztésének nagy művéhez az első téglat rakni.

Másfélév — Zalaegerszegért.

A *Népszava* a nyáron több cikket közölt a toloncházban és a zalaegerszegi internáló táborban levő állapotokról. Izgatás miatt a lapnak 1922 július 20-iki számát elkobozták. A cikk szerzője, Barabás Gyula ellen, aki a cikket írta, megindították a bűnvádi eljárást. Az ügyesség a rendtörvény alapján a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség címen emelt vádat.

Az ügyet ma tárgyalta Nagy táblabíró tanácsa a büntetőtörvényszéken. A vádlott kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a cikket meggyőződésből írta. Védő ezután részletesen előterjesztette a bizonyításra vonatkozó indítványt. A bíróság elutasította a védelem bizonyítására vonatkozó indítványt.

Védő semmisségi panaszt jelentett be. Ezután Felföldi ügyész tartotta meg vádbeszédét: A *Népszava* cikke egész terjedelmében és hangjánál fogva alkalmas volt arra, hogy a magyar nemzet hitletét rontsa.

Szőke védő beszéde után Barabás Gyula vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, ő nem akart vétkezni sem a magyar állam, sem a magyar nemzet ellen.

Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet. Egyévi, 6 havi fegyházra és háromévi hivatalvesztésre, valamint politikai jogainak elvesztésére és 10,000 korona pénzbüntetésre ítélték Barabás Gyulát.

Az ítélet ellen Felföldi ügyész sulyosbításért felebbezést jelentett be, amelyben indítványozza, hogy a vádlottat helyezze előzetes letartóztatásba.